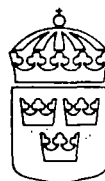

Justitiekammarens betänkande

1988/89:JuU15

Anslag till polisväsendet

1988/89
JuU15

TRETTONDE HUVUDTITELN

Polisväsendet

Lokalförsörjningen för polisväsendet m.m.

Regeringsförslag

I proposition 1988/89:100 bilaga 15 (civildepartementet) har regeringen (s. 122–124 och 129) berett riksdagen tillfälle att ta del av vad civilministern anfört om lokalförsörjningen för polisväsendet m.m.

Motioner

1988/89:Ju204 av Kenth Skårvik och Leif Olsson (båda fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nödvändigheten av att ett nytt polishus i Uddevalla snarast projekteras och byggs.

1988/89:Ju205 av Elving Andersson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om angelägenheten av att ett nytt polishus och allmänt häkte i Uddevalla projekteras och genomförs snarast möjligt.

1988/89:Ju208 av Per-Ola Eriksson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en ny förvaltningsbyggnad för polisen i Gällivare.

1988/89:Ju218 av Lennart Andersson m.fl. (s) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om projektering av polishus i Södertälje och Handen.

1988/89:Ju223 av Catarina Rönnung och Åke Gustavsson (båda s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ett nytt polishus i Vetlanda.

1988/89:Ju240 av Kjell-Arne Welin m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett nytt polishus i Malmö.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:A458.

1988/89:Ju246 av Rölf Kenneryd m.fl. (c, s; m, fp) vari yrkas att riksdagen beslutar om en omprioritering inom ramen för tilldelade medel av lokalförsörjningsplanen innebärande att polishus i Halmstad påbörjas inom perioden 1989–1992.

1988/89:JuU15

Utskottet

Byggnadsstyrelsen är lokalhållare för polisväsendet. Beträffande investeringar inom byggnadsstyrelsens lokalhållningsområde infördes förra året en ny *anslagskonstruktion* (prop. 1987/88:100, bil. 9, FiU 26, rskr. 338). Planerade investeringar redovisas numera i form av en rullande treårsplan, och inom ramen för denna treårsplan beslutar regeringen om genomförandet av enskilda byggnadsprojekt. Erforderliga medel för investeringarna beräknas under sjunde huvudtiteln i budgetpropositionen (finansdepartementet); för budgetåret 1989/90 redovisas dessa beräkningar under anslaget C 2. Investeringar m.m. (prop. 1988/89:100, bil. 9, s. 47–50).

I samband med beredningen förra året av regeringens budgetförslag gjorde utskottet vissa uttalanden med anledning av den nya anslagskonstruktionen (JuU 1987/88:30 s. 2). Utskottet noterade att medel som tidigare hade beräknats under andra huvudtiteln (justitiedepartementet) i stället fortsättningsvis skulle beräknas under sjunde huvudtiteln (finansdepartementet). Enligt vad utskottet framhöll innebär den nya ordningen inte någon ändring i utskottets möjligheter att för riksdagen bereda frågor om byggnadsarbeten för polisväsendet. I stället får eventuella avvikelser från regeringens förslag, som kan bli följden av utskottets behandling, beaktas av finansutskottet vid dess beredning av beräkningen av medel under sjunde huvudtiteln.

I budgetpropositionen (bil. 15 s. 122–124) redovisar civilministern beträffande frågor om *lokalförsörjningen för polisväsendet m.m.* att en nybyggnad för polisen i Orsa har färdigställts under år 1988. Vidare redovisas att det för närvarande pågår om- och tillbyggnad av lokaler för polis- och åklagarmyndigheterna i Varberg samt att under hösten 1988 nybyggnationer har påbörjats i Linköping, Finspång och Nyköping.

Civilministern nämner vidare att byggnadsstyrelsen som mest angelägna projekt – med planerad byggstart kommande tre budgetår – har redovisat förvaltningsbyggnader i Malmö, Oskarshamn, Huddinge, Örebro, Solna och Karlskrona, samt att byggnadsstyrelsen därutöver (i prioritetsordning) har redovisat projekt med planerad byggstart efter denna treårsperiod i Halmstad, Uddevalla, Vänersborg, Gällivare och Vetlanda. Beträffande förvaltningsbyggnaden i Malmö erinrar civilministern om att medel för detta objekt har tillförts treårsplanen för investeringar redan under innevarande budgetår. I propositionen nämns också att – i tilläggsbudget I för innevarande budgetår – en förvaltningsbyggnad i Karlskrona har förts upp i treårsplanen (prop. 1988/89:25, FiU 8, rskr. 67).

Vidare uttalar civilministern att uppförandet av en förvaltningsbyggnad i Huddinge bör kunna påbörjas under den kommande treårsperioden samt att han avser att återkomma till frågan om en om- och tillbyggnad under samma tidsperiod av förvaltningsbyggnaden i Solna. Han förklarar sig också ha för avsikt att återkomma med förslag om att under nästa budgetår genomföra om- och tillbyggnad av lokaler för polisen i Oskarshamn.

I ett antal motioner förs fram önskemål om ny- eller ombyggnad av polishus i flera orter. Det gäller Uddevalla (*Ju204* och *Ju205*), Gällivare (*Ju208*), Södertälje och Handen (*Ju218*), Vetlanda (*Ju223*), Malmö (*Ju240*) samt Halmstad (*Ju246*). Yrkandena motiveras med att nuvarande lokaler är otillfredsställande för såväl personalen som för den allmänhet som kommer i kontakt med dem. Bristen på häktes- och arrestplatser framhålls också.

Utskottet vill till en början erinra om att utskottet vid den återkommande behandlingen under senare år av motionsönskemål om ny- eller ombyggnad av polishus har förklarat sig se allvarligt på de otillfredsställande förhållanden som på sina håll råder beträffande lokaler för polisverksamheten. Enligt utskottet måste planeringen riktas in på verksamma åtgärder utan dröjsmål och de lokalbehov måste lyftas fram som dikteras av kraven på en god och effektiv polisverksamhet. Utskottet har särskilt framhållit att sådana krav inte såsom skett får stå tillbaka för t.ex. arbetsmarknadsmässiga och bostadspolitiska skäl (se senast JuU 1987/88:30 s. 4).

Vad angår önskemålen i de nu aktuella motionerna vill utskottet först instämma i motionärernas uppfattning att det beträffande de berörda orterna föreligger behov av nya eller renoverade lokaler för polisen. Detta har utskottet för några av orterna uttryckt tidigare, i något fall flera gånger. Utskottet har i dessa sammanhang också sagt att motsvarande behov föreligger beträffande andra orter i landet och att det inte är möjligt för utskottet att prioritera ett eller flera angelägna projekt framför andra. Detta gäller alltså jämt.

Utskottet kan vidare konstatera att flertalet av de nybyggnadsbehov som berörs i motionerna har uppmärksammats i den löpande planeringen för polisens lokalförsörjning. Sålunda har medel redan anvisats för uppförandet av en ny förvaltningsbyggnad i Malmö, och i beslut den 2 mars 1989 har regeringen uppdragit åt byggnadsstyrelsen att påbörja detta projekt. Vidare har prioritet förordats beträffande förvaltningsbyggnader i Halmstad, Uddevalla, Gällivare och Vetlanda. Vad gäller Uddevalla kan vidare nämnas att civilministern nyligen – som svar på en riksdagsfråga – uttalade att han räknar med en snar lösning på den akuta situation som råder beträffande arrestlokaler i Uddevalla (snabbprotokoll från riksdagsdebatterna 1988/89:53 s. 9 f).

Utskottet kan konstatera att regeringen i sina planer för lokalförsörjningen inom polisväsendet har följt de av riksdagen uttalade intentionerna. Avslutningsvis vill utskottet emellertid än en gång erinra om det tidigare – ovan redovisade – riksdagsuttalandet att kraven på en god och effektiv polisverksamhet inte såsom hittills kan få stå tillbaka för t.ex. skäl av arbetsmarknads- eller bostadspolitisk natur.

Med dessa uttalanden avstyrker utskottet bifall till nu behandlade yrkanden i motionerna *Ju204*, *Ju205*, *Ju208*, *Ju218* (yrkande 2), *Ju223*, *Ju240* och *Ju246*.

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 1 (s. 129–133) föreslagit riksdagen att till Rikspolisstyrelsen för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag på 604 996 000 kr.

Motioner

1988/89:Ju805 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utbyggnad/ombyggnad av polishögskolan.

1988/89:Ju807 av Ylva Annerstedt m.fl. (fp) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om ökad intagning till polishögskolan också 1990/91.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:A408.

1988/89:Ju810 av Jerry Martinger m.fl. (m) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om till- eller ombyggnad av polishögskolan.

1988/89:Ju808 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

21. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en ökad utbildningskapacitet vid polishögskolan.

22. att riksdagen beslutar att anslå 10 000 000 kr. för åtgärder att minska de spontana avgångarna från poliskåren, bilaga 15, E 1.

1988/89:Ju822 av Karin Ahrland m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utökning av utbildningskapaciteten med 200 aspirantplatser fr.o.m. budgetåret 1990/91.

Utskottet

Civilministern redovisar (s. 132) att *antagningen av polisaspiranter* till polishögskolan under några år varit förhållandevis låg men att den därefter ökat något för att under innevarande budgetår uppgå till 360 aspiranter. Med hänvisning till att det skett en markant ökning av antalet avgångar från polisyrket samt att det för närvarande finns färre utbildade polismän än tjänster och att denna skillnad förutses komma att öka föreslår civilministern – i likhet med rikspolisstyrelsen – att antagningen under budgetåret 1989/90 bör ökas till 600 polisaspiranter; enligt civilministern det högsta antal aspiranter som polishögskolan klarar av att utbilda under budgetåret.

Vidare anmäler civilministern (s. 132) att han – för att bl.a. *främja nyrekryteringen* av aspiranter och för att *hejda avgångarna* från polisyrket – avser att inom kort föreslå att 5 milj. kr. tillförs rikspolisstyrelsen redan under innevarande budgetår.

I motion *Ju808* (yrkande 22) föreslås en ökning av anslaget för rikspolisstyrelsen med 10 milj. kr. för rekryteringsbefrämjande åtgärder.

I motionerna *Ju805*, *Ju807*, *Ju808*, *Ju810* och *Ju822* föreslås att riksdagen

skall uttala sig för en ytterligare ökning av aspirantantagningen i framtiden. Enligt vad som anförs i motionerna Ju805, Ju807 och Ju822 bör en sådan ökning ske fr. o. m. nästa budgetår. För att möjliggöra detta förordas i motion Ju822 omedelbara åtgärder från regeringens sida. I samma syfte föreslås i motion Ju805 om- eller tillbyggnader av polishögskolan, och liknande förslag framförs i motion Ju810. I motion Ju808 föreslås i stället en undersökning av möjligheterna att utlokalisera delar av utbildningen vid polishögskolan till andra delar av landet.

Utskottet kan i likhet med civilministern konstatera att personalsituationen inom polisen är bekymmersam. Antalet avgångar från polisyrket har ökat under senare tid, och detta har medfört att en obalans uppstått mellan antalet utbildade polismän och antalet tjänster. Det kan befaras att denna obalans kommer att bestå och kanske t. o. m. förstärkas under kommande år. Det förhållandet att det finns ett antal polismanstjänster som är obesatta innebär stora påfrestningar för den befintliga personalen och är i sin tur ägnat att motverka ansträngningarna att minska avgångarna från polisyrket.

Utskottet delar därför uppfattningen att åtgärder måste vidtas på både kort och lång sikt. Vad det framför allt gäller är att hejda avgångarna från polisyrket och att främja den nyrekrytering av polisaspiranter som kommer att behövas de kommande åren.

Den väsentligt ökade antagning av polisaspiranter som föreslås för nästa budgetår innebär enligt utskottets mening att det skapas goda förutsättningar att förbättra personalläget inom polisen. Som framhålls i propositionen påverkar emellertid en ökad aspirantantagning situationen först om ett par år. Också åtgärder som mer kortsiktigt kan påverka den negativa utvecklingen på personalsidan är därför nödvändiga. Ett antal sådana åtgärder, aviserade i budgetpropositionen, har numera också vidtagits. Sålunda har regeringen nyligen medgivit att – under innevarande budgetår – 66 milj. kr. av löne-medel för vakanta polismanstjänster får användas för förstärkningar på det administrativa området. Härigenom öppnas möjligheter för polismyndigheterna att ta i anspråk annan personal för arbetsuppgifter som inte kräver den kompetens som följer av polisutbildningen, något som dessutom bör kunna leda till en viss effektivisering av polisverksamheten.

Vidare har regeringen i förslag om tilläggsbudget II för innevarande budgetår (prop. 1989/90:125) föreslagit resurstillskott för polisen på sammanlagt drygt 40 milj. kr. Sålunda föreslås att rikspolisstyrelsen tillförs 5 milj. kr. för åtgärder som främjar nyrekrytering och förbättringar i polisens arbetsmiljö. För utbyte av polismännens tjänstevapen föreslås 15 milj. kr. och för ny radioutrustning för narkotikarotlarna 10 milj. kr. Också andra åtgärder som kan bidra till förbättringar i polisens arbetsmiljö föreslås, bl. a. 5 milj. kr. att användas för utbyte av inventarier i äldre polishus. Regeringens förslag till tilläggsbudget bereds för närvarande i utskottet.

Nu redovisade förslag och åtgärder från regeringens sida är enligt utskottets mening väl ägnade att kunna bidra till en positivare utveckling när det gäller personalläget inom polisen. Som utskottet ser det kan emellertid inte uteslutas att ytterligare åtgärder i denna riktning visar sig nödvändiga, något som för övrigt civilministern själv har framhållit. Mot bakgrund av de förslag som regeringen nu har framlagt får dock enligt utskottets mening syftet med yrkandet i motion Ju808 (yrkande 22) – om ytterligare 10 milj. kr.

för rekryteringsfrämjande åtgärder – anses vara tillgodosett. Yrkandet avstyrks därför av utskottet.

1988/89:JuU15

Den i några motioner aktualiserade frågan om det också kommande budgetår är nödvändigt med en ökning av antalet polisaspiranter anser utskottet att det inte nu finns anledning för riksdagen att ta ställning till. Enligt utskottets mening bör först avvaktas bl.a. hur de ovan redovisade åtgärderna från regeringens sida kommer att på kort sikt påverka personalläget. Utskottet tar vidare för givet att regeringen noga följer utvecklingen och vid behov vidtar erforderliga åtgärder, bl.a. i fråga om utbildningsresurser vid polishögskolan. Utskottet avstyrker bifall till nu ifrågavarande yrkanden i motionerna Ju805 (yrkande 4), Ju807 (yrkande 2), Ju808 (yrkande 21), Ju810 (yrkande 3) och Ju822 (yrkande 1).

Vad civilministern i övrigt har anfört under förevarande anslag föranleder inget särskilt uttalande från utskottets sida.

Polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m.

Regeringen har under punkt E 2 (s. 133) föreslagit riksdagen att – i avvaktan på särskild proposition i ämnet – till polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m. för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 211 469 000 kr.

Den aviserade propositionen har numera avlämnats till riksdagen (prop. 1988/89:108) och bereds i utskottet. I samband därmed kommer utskottet att ta ställning till regeringens förslag till medelsberäkning.

Statens kriminaltekniska laboratorium

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 3 (s. 133–135) föreslagit riksdagen att till statens kriminaltekniska laboratorium för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 26 035 000 kr.

Motioner

1988/89:Ju247 av Kent Lundgren m.fl. (mp) vari yrkas att riksdagen till tjänster på SKL anslår 550 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit för budgetåret 1989/90 i enlighet med motionens intentioner.

1988/89:Ju822 av Karin Ahrland m.fl. (fp) vari yrkas

3. att riksdagen under civildepartementets anslag E 3 Statens kriminaltekniska laboratorium anslår 361 000 kr. för att finansiera två tjänster som biologer.

1988/89:So508 av Carl G Nilsson och Birger Hagård (båda m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av DNA-analyser.

Regeringen föreslår – med tillämpning av ett begränsat huvudförslag – en medelsanvisning för statens kriminaltekniska laboratorium på drygt 26 milj. kr.; en ökning med nästan 1,5 milj. kr. jämfört med innevarande budgetår.

Kriminaltekniska laboratoriets arbetsuppgifter består huvudsakligen i att utföra kriminaltekniska undersökningar åt polismyndigheter, åklagare och domstolar. Dessutom bedriver laboratoriet självständig forskning inom sitt verksamhetsområde. Inom laboratoriet finns en kemisk och biologisk avdelning, en fysikalisk-teknisk avdelning, en skriftteknisk avdelning samt ett kansli.

Enligt vad som anförs i motion *Ju247* har antalet narkotikaärenden vid laboratoriet ökat betydligt, vilket i sin tur medfört oacceptabelt långa väntetider för personer som är häktade i narkotikamål. Enligt motionärerna är det därför – av rättssäkerhets- och effektivitetsskäl – motiverat med en förstärkning av laboratoriets utredningsresurser. Också i motionerna *Ju822* och *So508* föreslås resursförstärkningar för laboratoriet. Som motivering åberopas betydelsen för laboratoriets utredningsarbete av en fortsatt utveckling av DNA-tekniken.

Som framgår av propositionen bereds för närvarande i regeringskansliet ett förslag om en samordning av det rättsmedicinska, rättskemiska och kriminaltekniska undersökningsväsendet (Ds S 1986:3). Förslaget berör frågor om organisationen och personalutnyttjandet vid de berörda myndigheterna.

Med hänvisning till de överväganden som sålunda pågår anser utskottet att det inte nu finns anledning att tillmötesgå önskemålet i motion *Ju247* om ökade personella resurser för laboratoriets hantering av narkotikaärenden. Motionen avstyrks därför av utskottet. I likhet med vad som uttrycks i motionen vill utskottet emellertid betona vikten av att utredningsarbetet i dessa ärenden kan bedrivas med sådan effektivitet att inte häktningstiderna i narkotikamål blir oacceptabelt långa.

Vad gäller yrkandena i motionerna *Ju822* och *So508* delar utskottet uppfattningen att användningen av DNA-teknik är ett värdefullt inslag i det kriminaltekniska arbetet vid laboratoriet och att det – som framhålls i motionerna – är viktigt att denna teknik kan vidareutvecklas. Enligt utskottets mening finns det dock inte skäl att föregripa resultatet av de pågående övervägandena om organisationen i framtiden av bl.a. den verksamhet som bedrivs vid kriminaltekniska laboratoriet. Utskottet avstyrker bifall till nu behandlade yrkanden i motionerna *Ju822* och *So508*.

Lokala polisorganisationen

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 4 (s. 135–138) föreslagit riksdagen att till Lokala polisorganisationen för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag om 5 591 684 000 kr.

1988/89:Ju201 av Rosa Östh (c) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär insatser för att åstadkomma en höjning av lönetillägget för poliserna i Enköping,

2. att riksdagen hos regeringen begär att fler polisaspiranter tillförs Enköpings polisdistrikt.

1988/89:Ju209 av Ingvar Johnsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att tillföra Trollhättans polisdistrikt ökade resurser.

1988/89:Ju212 av Anita Stenberg m.fl. (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det bör finnas fler patrullerande kvarterspoliser med uppgifter att förebygga narkotikamissbruk.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:So217.

1988/89:Ju216 av Erkki Tammenoksa m.fl. (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att kvarterspolisorganisationen stärks omedelbart genom att resurser omprioriteras inom polismyndigheten,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att utreda möjligheterna att genom bättre yrkeskarriär, utbildning, instruktions- och organisationsförändring förstärka kvarterspolisorganisationen.

1988/89:Ju218 av Lennart Andersson m.fl. (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om särskild rekryteringskampanj i Stockholms län avseende polisen.

1988/89:Ju222 av Ewy Möller och Bertil Danielsson (båda m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av personalförstärkningar i polismyndigheten.

1988/89:Ju224 av Kjell-Arne Welin och Siw Persson (båda fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en successiv förstärkning av Helsingborgs polisdistrikt.

1988/89:Ju225 av Ann-Cathrine Haglund och Birgitta Rydle (båda m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av 600 administrativa tjänster för att frigöra utbildade poliser från administrativa uppgifter.

1988/89:Ju236 av Arne Andersson i Ljung och Stig Bertilsson (båda m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om omedelbara åtgärder för att komma till rätta med polisens personalproblem vid flygplatskontrollen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behov av ortstillägg för Trollhättapolisen.

1988/89:Ju239 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en omprioritering av det samlade anslaget till polisväsendet, så att trafikpolisen får ökade resurser.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:Jo864.

1988/89:Ju241 av Rolf Dahlberg m.fl. (m) vari yrkas

2. att riksdagen till lokala polisorganisationen för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag om 5 691 684 000 kr.

1988/89:Ju243 av Anders Castberger och Elver Jonsson (båda fp) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att som ett första steg återinsätta de 100 trafikpoliser som för några år sedan fördes över till annan verksamhet.

1988/89:Ju245 av Ivar Franzén m.fl. (c, s, m, fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att regeringen bör verka för att så katastrofala underbemanningar av polisen som exemplet Kungsbacka visar undviks.

1988/89:Ju249 av Hans Göran Franck m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om att bekämpande av brott med etnisk bakgrund blir ett fjärde prioriterat område i brottsbekämpningen.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:K443.

1988/89:Ju805 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förstärkning av polisväsendet med 600 administrativa tjänster,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om polisens resurser.

1988/89:Ju808 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om prioritering av narkotikabekämpning,

23. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om frigörande av poliser från administrativa uppgifter,

25. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av förebyggande polisiärt arbete genom kvarters/områdespoliser,

26. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökad fotpatrullering i brottsbekämpande syfte.

1988/89:Ju810 av Jerry Martinger m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förstärkningen av polisväsendet med 600 administrativa tjänster,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om polisens resurser.

1988/89:Ju820 av Hans Göran Franck m.fl. (s) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förstärkta insatser mot ekonomisk och organiserad brottslighet.

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ekobrottsområdet bör ges en högre prioritet genom att en omfördelning av polis- och åklagarresurserna görs, så att brottsupptäckt och beivran kan göras snabbt och effektivt.

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om behovet av kvarterspolisier.

Utskottet

Anslaget

Enligt *anslagsberäkningen* under förevarande punkt – som skett utan tillämpning av huvudförslaget om besparingar – föreslår regeringen nära 5,6 miljarder kronor, vilket jämfört med innevarande budgetår innebär en ökning av anslaget med mer än 230 milj. kr.

I propositionen uttalar civilministern (s. 137) att det med hänvisning till arbetssituationen inom polisväsendet är angeläget att polismyndigheterna ges möjlighet att förstärka den administrativa kapaciteten. I linje härmed har – som redovisats ovan – regeringen nyligen medgivit att under innevarande budgetår 66 milj. kr. av lönedel för polismanstjänster som är vakanta får användas för förstärkningar på den administrativa sidan.

I motionerna *Ju225*, *Ju241*, *Ju805* och *Ju810* föreslås att 600 nya tjänster för *administrativ personal* inrättas i syfte att frigöra resurser för rent polisiärt arbete. Med samma motivering yrkas i motion *Ju808* ett uttalande av riksdagen i frågan.

Regeringens åtgärd att ställa medel till förfogande för administrativa förstärkningar ökar polismyndigheternas möjligheter att åt annan personal anförtro uppgifter som inte kräver den särskilda kompetens som följer med polisutbildningen. Detta kan bidra till att verksamheten vid polismyndigheterna bedrivs effektivare och till att personalläget förbättras. Med hänsyn till de insatser på den administrativa sidan som sålunda möjliggörs genom beslutet kan enligt utskottets mening syftet med de nu aktuella motionsyrkandena förväntas bli tillgodosett i stor utsträckning. Därvid har utskottet också beaktat att – enligt uttalanden i propositionen – ett motsvarande beslut är att vänta även för det kommande budgetåret, och utskottet vill för sin del förorda en fortsatt utveckling i den riktningen. Utskottet avstyrker bifall till nu ifrågakommande yrkanden i motionerna *Ju225* (yrkande 1), *Ju241* (yrkande 2), *Ju805* (yrkandena 2 och 3), *Ju808* (yrkande 23) samt *Ju810* (yrkandena 1 och 2).

Utskottet har i övrigt inget att anföra med anledning av regeringens förslag till medelsberäkning under förevarande anslag.

Riktlinjer för resursanvändningen

I propositionen förordas (s. 120) att myndigheterna också nästa budgetår skall prioritera bekämpningen av våldsbrottslighet, narkotikabrottslighet och ekonomisk brottslighet och att inom ramen för kampen mot den ekonomiska brottsligheten miljöbrottsligheten bör sättas i förgrunden.

Vidare anförs att myndigheterna samtidigt med att dessa prioriteringar görs måste fortsätta sina ansträngningar att beivra annan, s.k. traditionell brottslighet, i synnerhet sådan som drabbar enskilda människor särskilt hårt och som berör deras personliga integritet, t.ex. bostadsinbrott.

Enligt civilministern bör dessa prioriteringar gälla inte bara för polisens spanings- och utredningsarbete utan också för annan polisverksamhet, såsom brottsförebyggande arbete och övervakning. Han framhåller vidare särskilt vikten av att insatserna mot gatulangning av narkotika fortsätter med oförminskad styrka och om möjligt intensifieras.

I flera motioner lämnas förslag om inriktningen av polisarbetet.

I motion *Ju808* föreslås ökade insatser mot *narkotikabrottsligheten*, och i motionerna *Ju820* och *Ju821* förordas att bekämpningen av *ekonomisk och annan organiserad brottslighet* skall intensifieras.

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motionerna att det är nödvändigt med kraftfulla åtgärder från det allmännas sida för att komma till rätta med såväl narkotikabrottsligheten som den ekonomiska brottsligheten. Som är nämnt har också civilministern framhållit att bekämpningen av dessa typer av brottslighet skall prioriteras och i samband därmed särskilt angivit att gatulangningen av narkotika skall motverkas med oförminskad styrka. Vidare bör genom det ovan nämnda beslutet om förstärkningar på den administrativa sidan kunna frigöras resurser som kan användas för denna brottsbekämpning. Härutöver har – som framgått ovan – förslag framlagts av regeringen om medel för inköp av ny radioutrustning för narkotikarotlarna.

Inriktningen av polisverksamheten har således prioriterats mot bl.a. narkotikabrottsligheten och den ekonomiska brottsligheten. Därmed erfordras enligt utskottets mening inte några sådana uttalanden av riksdagen som förordas i de nu aktuella motionerna. Utskottet vill emellertid – som tidigare – erinra om vikten av att statsmakterna noga följer resursutvecklingen när det gäller kampen mot den prioriterade brottsligheten.

Utskottet avstyrker bifall till ifrågavarande yrkanden i motionerna *Ju808* (yrkande 13), *Ju820* (yrkande 3) och *Ju821* (yrkande 4).

Motionerna *Ju239* och *Ju243* innehåller förslag om ökade resurser för polisens *trafikövervakning*. I motiveringen åberopas främst behovet av förbättrad hastighetskontroll.

I anslutning till redovisningen av riktlinjerna för polisens resursanvändning uttalas i propositionen (s. 122) att kontrollen av bl.a. fordonshastigheter bör ges en framskjuten plats i polisarbetet. I anslutning härtill (s. 126–128) omnämns att rikspolisstyrelsen planerar att genomföra viss försöksverksamhet syftande till en mer effektiv hastighetsövervakning.

Utskottet vill först ansluta sig till den uppfattning som kommer till uttryck i motionerna. För att minska trafikolyckorna och för att värna om miljön är det angeläget att komma till rätta med hastighetsöverträdelserna. Ovan redovisade uttalanden innebär också en klar markering av att det i polisarbetet bör ägnas stor uppmärksamhet åt trafikövervakningen. I anslutning härtill vill utskottet erinra om att det är de lokala polismyndigheterna själva som – inom ramen för av statsmakterna givna riktlinjer – bestämmer den närmare inriktningen av det lokala polisarbetet, t.ex. om

särskilda insatser för trafikövervakning. Utskottet avstyrker bifall till ifrågavarande yrkanden i motionerna Ju239 och Ju243 (yrkande 2).

I motion *Ju249* föreslås att bekämpningen av *brott med etnisk bakgrund* blir ett fjärde prioriterat område i det brottsbekämpande arbetet.

Enligt 16 kap. 8 § brottsbalken är det straffbart som *hets mot folkgrupp* att i uttalande eller annat meddelande som sprids hota eller uttrycka missaktning för folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung eller trosbekännelse. Det kriminaliserade området för denna bestämmelse utvidgades genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 1989 (prop. 1986/87:151, KU 1987/88:36, rskr. 290; SFS 1988:835).

Vid tidigare tillfällen, då frågan varit aktuell i riksdagen, har utskottet framhållit att det är ett starkt samhällligt intresse att med kraft bekämpa rasism och annan främlingsfientlighet. Den redovisade bestämmelsen kan ses som ett uttryck för dessa strävanden, och även på andra sätt har invandrarfientlig verksamhet förebyggts, t.ex. genom information och upplysning. I dessa sammanhang har insatser av stor betydelse gjorts av ombudsmannen mot etnisk diskriminering. År 1987 tillsattes en kommission mot rasism och främlingsfientlighet. Enligt direktiven (dir. 1987:40) skall kommissionen bl. a. pröva om gällande lagstiftning och dess tillämpning kan bli effektivare när det gäller att motverka rasism och främlingsfientlighet samt i övrigt kartlägga möjligheterna att ytterligare bekämpa dessa företeelser genom åtgärder från bl. a. statsmakernas, kommunernas och myndigheternas sida. På kommissionens uppdrag har inom rikspolisstyrelsen gjorts en undersökning av omfattningen av brottslighet med rasistiska eller främlingsfientliga inslag m.m. (RPS Rapport 1988:4). I rapporten behandlas även frågor av brottsbekämpande och informativ art. Kommissionen mot rasism och främlingsfientlighet kommer inom kort att avge sin slutrapport.

Brott med etnisk bakgrund är således – med all rätt – föremål för fortlöpande uppmärksamhet från statsmakernas sida, och utskottet har inte anledning utgå från annat än att detta gäller även det brottsbeivrande och brottsförebyggande arbete som polisen bedriver. Även om utskottet således ställer sig bakom den allmänna inställning som uttrycks i motionen, är utskottet inte berett att i den mening som motionärerna föreslår ange vilken grad av prioritet som bekämpningen av brott med etnisk bakgrund skall ges i förhållande till allvarlig brottslighet av annat slag. Utskottet avstyrker därför bifall till nu ifrågavarande yrkande i motion *Ju249*.

I motionerna *Ju212*, *Ju216*, *Ju808* och *Ju821* förordas en ökad inriktning mot *kvarters- och områdespolisverksamhet*. I motion *Ju216* framhålls betydelsen av att sådan verksamhet ägnas särskild uppmärksamhet i polisutbildningen.

Frågor om kvarterspolisverksamheten har tidigare behandlats av utskottet, senast vid förra årets budgetberedning. Utskottet uttalade då (*JuU* 1987/88:30 s. 18) att sådan verksamhet är ett viktigt inslag i det löpande polisarbetet, och utskottet instämde i vad som i den då aktuella budgetpropositionen anfördes beträffande kvarterspolisverksamhetens betydelse för ett effektivt polisarbete. Utskottet erinrade vidare om att den nuvarande polisorganisationen – med betydande lokal och regional självständighet – ger

utrymme för myndigheterna att själva bestämma den närmare inriktningen av polisverksamheten, t.ex. om en ökad användning av kvarters- och områdespolis.

När frågan nu på nytt har aktualiserats vill utskottet än en gång understryka betydelsen av att polisen använder sig av kvarters- och områdespolis. Stråvan bör enligt utskottets mening vara att öka omfattningen av denna och liknande polisverksamheter. Liksom tidigare vill utskottet framhålla att kvarterspolisverksamheten (områdespolis och verksamhet genom fotpatrullering) är av stor betydelse bl.a. för ett gott förhållande mellan polisen och allmänheten och därmed också för effektiviteten i polisens brottsförebyggande arbete.

I kursplanerna för de olika stadierna i utbildningen till polis ingår moment i vilka betonas betydelsen av kvarterspolisverksamhet i det brottsförebyggande arbetet. Som utskottet uttalade förra året (JuU 1987/88:30 s. 7) kan det emellertid finnas skäl att ytterligare anpassa innehållet i de olika kurserna i detta hänseende till de behov som föreligger vad gäller inriktningen av den praktiska polisverksamheten. Enligt utskottets mening bör sådana överväganden kunna ske inom ramen för det arbete med olika polisfrågor som för närvarande pågår inom civildepartementet. Vad utskottet sålunda uttalat om kvarterspolisverksamhetens betydelse i polisutbildningen bör riksdagen ge regeringen till känna med anledning av de nu behandlade motionerna Ju212, Ju216 (yrkandena 1 och 2), Ju808 (yrkandena 25 och 26) samt Ju821 (yrkande 7).

Lokala polisfrågor

I motionerna *Ju201* och *Ju236* förordas åtgärder från riksdagens sida beträffande s.k. *ortstillägg* för polismän som tjänstgör inom Enköpings resp. Trollhättans polisdistrikt. Också i motion *Ju209* berörs behovet av ortstillägg, nämligen för de polismän inom Trollhättans polisdistrikt som har sin tjänstgöring förlagd till Ale kommun.

Efter avtal mellan berörda parter på arbetsmarknaden utgår för polismän som tjänstgör vid vissa myndigheter ett ortstillägg. Tillägget varierar i storlek beroende på vid vilken av dessa myndigheter som polismannen tjänstgör. Myndigheterna har indelats i grupper enligt följande.

Grupp A: rikspolisstyrelsen och polismyndigheten i Stockholm; *grupp B*: polismyndigheterna i Göteborg, Malmö, Handen, Huddinge, Nacka, Solna och Södertälje; *grupp C*: polismyndigheterna i Kungsbacka, Kungälv och Mölndal; *grupp D*: polismyndigheterna i 22 andra större orter i landet, t.ex. Helsingborg, Borås, Uppsala och Enköping.

Ortstillägg utgår med följande belopp per månad: *grupp A*: 1 126 kr.; *grupp B*: 703 kr.; *grupp C*: 564 kr.; *grupp D*: 552 kr. – Efter nyligen avslutade lokala förhandlingar utgår för tjänstgöring vid myndighet i *grupp A* ytterligare 500 kr., dvs. sammanlagt 1 626 kr.

Vid sidan om berörda parter på arbetsmarknaden har även statsmakterna ett ansvar för att anställningsvillkoren är sådana att de främjar bl.a. nyrekryteringen av polismän. Frågor om löner och andra liknande förmåner är emellertid angelägenheter som det i första hand ankommer på avtalsparterna på polisområdet att handlägga inom ramen för sedvanliga avtalsför-

handlingar. Enligt utskottets mening finns det därför inte anledning för riksdagen att vidta några sådana åtgärder som föreslås i de tre motionerna. Utskottet avstyrker bifall till motionerna Ju201 (yrkande 1), Ju209 (delvis) och Ju236 (yrkande 2).

Det föreligger även motionsönskemål om åtgärder av annat slag i syfte att åstadkomma förbättringar av *personalläget på vissa orter* inom den lokala polisorganisationen. I de nyss behandlade motionerna *Ju201* resp. *Ju209* och *Ju236* föreslås sålunda personalförstärkningar i *Enköping* – i form av fler polisaspiranter – resp. i *Trollhättan*. I de sist nämnda motionerna åberopas särskilt att kontrollen vid Trollhättan-Vänersborgs flygplats kräver ytterligare personalresurser. I motion *Ju224* förordas en successiv förstärkning av personalresurserna i *Helsingborg* med motivering bl.a. att Helsingborg har ett utsatt läge vad gäller trafikövervakning och gränskontroll. Liknande synpunkter framförs i motion *Ju245*, i vilken uttalas att polisen i *Kungsbacka* är katastrofalt underbemannad. Med utgångspunkt i att det föreligger brist på polispersonal i *Kalmar* (för bl.a. sjöpolisverksamhet) görs i motion *Ju222* uttalanden om att det behövs en allmän förstärkning av personalresurserna inom polisväsendet. I motion *Ju218* förordas att rikspolisstyrelsen får i uppdrag att genomföra en rekryteringskampanj för att komma till rätta med den svåra personalsituationen för polisen i *Storstockholmsområdet*.

Utskottet vill för sin del först konstatera att den brist på personal inom den lokala polisorganisationen som ligger bakom önskemålen i de nu redovisade motionerna främst har sin grund i det bekymmersamma personalläget som råder för polisväsendet i dess helhet. Som framgått ovan har från regeringens sida vidtagits ett antal åtgärder som enligt utskottets mening på såväl kort som lång sikt är ägnade att leda till en bättre situation.

Vad gäller fördelningen av polismanstjänster vill utskottet också erinra om att det är regeringen som för varje distrikt bestämmer antalet polismanstjänster och beslutar om antalet enheter och om vissa befälstjänster och administrativa tjänster. I övrigt ankommer det i princip på den lokala polisstyrelsen att bestämma hur tjänsterna skall fördelas på enheterna. Det finns således möjligheter för polismyndigheterna att – inom ramen för givna riktlinjer – anpassa verksamheten till de lokala behov som föreligger.

Frågan om polisens resurser för flygplatskontroll berörs i budgetpropositionen (s. 137). Civilministern konstaterar att dessa är hårt ansträngda, men att det för närvarande inte finns utrymme att i någon nämnvärd mån tillföra ytterligare resurser. Vidare förklarar civilministern att han avser att få till stånd en undersökning av vilka alternativa möjligheter som finns att tillgodose dessa resursbehov och att detta arbete bör bedrivas med sikte på ett resultat under nästa budgetår. I sammanhanget vill utskottet också – i likhet med civilministern nyligen (snabbprotokoll från riksdagsdebatterna 1988/89:53 s. 13 f) – erinra om att de lönedel som, enligt vad som tidigare nämnts, får tas i anspråk för förstärkningar på det administrativa området bör – i rådande läge – kunna användas även när det gäller att förstärka polisens flygplatskontroll.

Beträffande behovet av åtgärder för att komma till rätta med det särskilt bekymmersamma personalläget för polisen i Stockholmsområdet kan utskottet först konstatera att regeringen uppenbarligen är väl medveten om den

situation som råder. Som framgått ovan har regeringen föreslagit medel avsedda för rekryteringsbefrämjande åtgärder och härutöver även för andra ändamål som är ägnade att redan på kort sikt förbättra arbetsmiljön för inte minst Stockholmspolisen. I likhet med förra året vill utskottet dock framhålla att det bör ankomma på rikspolisstyrelsen att göra ytterligare ansträngningar för att komma till rätta med situationen inom hela Stockholms län. Här kan nämnas att rikspolisstyrelsen och länspolismästaren i Stockholm i dagarna företagit åtgärder i syfte att få till stånd en bättre personalsituation i Stockholmsområdet. Bl.a. förordas att intagningen till polishögskolan bör öka för att möjliggöra ett större antal polisaspiranter från Stockholmsområdet. På kort sikt skall läget förbättras med bl.a. ersättning till sådana polismän i Stockholm som avstår från att ta ut semester under sommarmånaderna. Frivillig kommendering till Stockholm av polismän från andra polismyndigheter kommer att begäras, och vidare skall övervägas om polisaspiranter som slutar sin utbildning vid polishögskolan bör tjänstgöra en viss tid i Stockholm innan de placeras ut i andra polisdistrikt. Ett sådant system tillämpades för ett antal år sedan.

Med dessa uttalanden avstyrker utskottet bifall till nu behandlade yrkanden i motionerna Ju201 (yrkande 2), Ju209 (delvis), Ju218 (yrkande 1), Ju222, Ju224, Ju236 (yrkande 1) och Ju245.

Utrustning m.m. för polisväsendet

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 5 (s. 139 och 140) föreslagit riksdagen att till Utrustning m.m. för polisväsendet för budgetåret 1989/90 anvisa ett reservationsanslag på 210 858 000 kr.

Motion

1988/89:Ju822 av Karin Ahrland m.fl. (fp) vari yrkas

2. att riksdagen under civildepartementets anslag E 5 Utrustning m.m. för polisväsendet anslår 5 milj. kr. utöver regeringens förslag.

Utskottet

Regeringens förslag till medelsberäkning innebär en ökning av anslaget med 50 milj. kr. jämfört med innevarande budgetår. I förslag om tilläggsbudget II har – som nämnts tidigare – förslagits medelstillskott för innevarande budgetår som för utrustning m.m. till polisväsendet uppgår till mer än 40 milj. kr.

I motionen föreslås – med motivering att regeringens förslag inte är tillräckligt – en ytterligare höjning av anslaget med 5 milj. kr.

Enligt utskottets mening får syftet med motionsyrkandet anses bli väl tillgodosett med det sammanlagda tillskott av medel för utrustning m.m. till polisen som regeringens förslag innebär. Utskottet avstyrker bifall till det nu behandlade yrkandet i motion Ju822 (yrkande 2).

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 6 (s. 140 och 141) föreslagit riksdagen att till Underhåll och drift av motorfordon m.m. för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 130 197 000 kr.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Gemensam kontorsdrift m.m. inom kvarteret Kronoberg

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 7 (s. 141 och 142) föreslagit riksdagen att till Gemensam kontorsdrift m.m. inom kvarteret Kronoberg för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 1 000 kr.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Diverse utgifter

Regeringsförslag

Regeringen har under punkt E 8 (s. 142 och 143) föreslagit riksdagen att till Diverse utgifter för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 6 360 000 kr.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *polishus i Uddevalla*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ju204 och 1988/89:Ju205,
2. beträffande *polishus i Gällivare*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju208,
3. beträffande *polishus i Södertälje och Handen*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju218 i denna del (yrkande 2),
4. beträffande *polishus i Veilanda*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju223,
5. beträffande *polishus i Malmö*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju240,

6. beträffande *polishus i Halmstad*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju246,
7. beträffande *lokalförserjningen för polisväsendet*
att riksdagen lämnar utan erinran vad civilministern anført om lokalförserjningen för polisväsendet m.m.,
8. beträffande *anslag till rikspolisstyrelsen*
att riksdagen med avslag på motion 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 22) och med bifall till regeringens förslag till *Rikspolisstyrelsen* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 604 996 000 kr.,
9. beträffande *antagningen av polisaspiranter*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ju805 i denna del (yrkande 4), 1988/89:Ju807 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 21), 1988/89:Ju810 i denna del (yrkande 3) och 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 1),
10. beträffande *anslag till statens kriminaltekniska laboratorium, m.m.*
att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ju247, 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 3) och 1988/89:So508 samt med bifall till regeringens förslag till *Statens kriminaltekniska laboratorium* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 26 035 000 kr.,
11. beträffande *anslag till lokala polisorganisationen, m.m.*
att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ju225 i denna del (yrkande 1), 1988/89:Ju241 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju805 i denna del (yrkandena 2 och 3), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 23) och 1988/89:Ju810 i denna del (yrkandena 1 och 2) samt med bifall till regeringens förslag till *Lokala polisorganisationen* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 5 591 684 000 kr.,
12. beträffande *riktlinjer för resursanvändningen*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ju239, 1988/89:Ju243 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju249, 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 13), 1988/89:Ju820 i denna del (yrkande 3) och 1988/89:Ju821 i denna del (yrkande 4),
13. beträffande *kvarterspoliser m.m.*
att riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Ju212, 1988/89:Ju216 i denna del (yrkandena 1 och 2), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkandena 25 och 26) och 1988/89:Ju821 i denna del (yrkande 7) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anført om betydelsen av att kvarterspolisverksamheten ägnas ökad uppmärksamhet i polisutbildningen,
14. beträffande *ortstillägg*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ju201 i denna del (yrkande 1), 1988/89:Ju209 i denna del (delvis) och 1988/89:Ju236 i denna del (yrkande 2),
15. beträffande *lokala polisfrågor i övrigt*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ju201 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju209 i denna del (delvis), 1988/89:Ju218 i denna del (yrkande 1), 1988/89:Ju222, 1988/89:Ju224, 1988/89:Ju236 i denna del (yrkande 1) och 1988/89:Ju245,

16. beträffande *anslag till utrustning m.m. för polisväsendet* att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 2) och med bifall till regeringens förslag till *Utrustning m.m. för polisväsendet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 210 858 000 kr.,

17. beträffande *anslag till underhåll och drift av motorfordon m.m.* att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Underhåll och drift av motorfordon m.m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 130 197 000 kr.,

18. beträffande *anslag till gemensam kontorsdrift m.m. inom kvarteret Kronoberg* att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Gemensam kontorsdrift m.m. inom kvarteret Kronoberg* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

19. beträffande *anslag till diverse utgifter* att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Diverse utgifter* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 6 360 000 kr.

Stockholm den 21 mars 1989

På justitieutskottets vägnar

Karin Ahrland

Närvarande: Karin Ahrland (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Ulla-Britt Åbark (s), Jerry Martinger (m), Birthe Sörestedt (s), Ingbritt Irhammar (c), Bengt-Ola Rytter (s), Göran Magnusson (s), Eva Johansson (s), Björn Ericson (s), Anders Andersson (m), Lars Sundin (fp), Anders Svärd (c), Berith Eriksson (vpk), Sigrid Bolkéus (s), Göran Ericsson (m) och Inger Schörling (mp).

Reservationer

1. Anslag till rikspolisstyrelsen (mom. 8)

Ingbritt Irhammar och Anders Svärd (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 5 med "Nu redovisade" och slutar på s. 6 med "av utskottet" bort ha följande lydelse:

Nu redovisade förslag och åtgärder från regeringens sida är visserligen ägnade att kunna bidra till en bättre utveckling när det gäller personalläget inom polisen, men de är enligt utskottets mening otillräckliga. Situationen är nu så allvarlig att ytterligare åtgärder krävs. För detta ändamål bör nu ifrågasvara anslag – med bifall till yrkandet härom i motion Ju808 – tillföras ytterligare 10 milj. kr. att användas för rekryteringsbefrämjande åtgärder.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *anslag till rikspolisstyrelsen*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 22) och regeringens förslag till *Rikspolisstyrelsen* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 614 996 000 kr.

2. Antagningen av polisaspiranter (mom. 9)

Karin Ahrland (fp), Jerry Martinger (m), Anders Andersson (m), Lars Sundin (fp) och Göran Ericsson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Den i" och slutar med "Ju822 (yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

I några motioner föreslås att riksdagen skall uttala sig till förmån för att det också under budgetåren efter budgetåret 1989/90 är nödvändigt att öka antalet polisaspiranter. Som nämnts ovan tar det ett antal år innan en ökad intagning till polishögskolan kan påverka personalsituationen. Med hänsyn härtill och till det allvarliga personalläge som för närvarande råder inom polisen finns det enligt utskottets mening anledning för riksdagen att redan nu ta ställning för en fortsatt ökning av antalet polisaspiranter. Detta innebär att regeringen nu måste planera inte bara för en fortsatt ökad intagning av aspiranter utan också för att det vid polishögskolan finns tillräcklig kapacitet och resurser för att utbilda ett större antal än de 600 som föreslagits för nästa budgetår. Här kan nämnas att även rikspolischefen och länspolismästaren i Stockholm nyligen föreslagit en ökad intagning till polishögskolan som en åtgärd att komma till rätta med det särskilt besvärliga personalläget i Stockholmsområdet. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna Ju805, Ju807, Ju810 och Ju822 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Detta tillgodoser också i viss mån syftet bakom nu aktuellt yrkande i motion Ju808.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *antagningen av polisaspiranter*

att riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Ju805 i denna del (yrkande 4), 1988/89:Ju807 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 21), 1988/89:Ju810 i denna del (yrkande 3) och 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 1) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om behovet av en fortsatt ökad intagning av aspiranter till polishögskolan.

3. Antagningen av polisaspiranter (mom. 9)

Ingbritt Irhammar och Anders Svärd (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Den i" och slutar med "Ju822 (yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

I några motioner föreslås att riksdagen skall uttala sig till förmån för att det också under budgetåren efter budgetåret 1989/90 är nödvändigt att öka antalet polisaspiranter. Som nämnts ovan tar det ett antal år innan en ökad intagning till polishögskolan kan påverka personalsituationen. Med hänsyn

härtill och till det allvarliga personalläge som för närvarande råder inom polisen finns det enligt utskottets mening anledning för riksdagen att redan nu ta ställning för en fortsatt ökning av antalet polisaspiranter. Detta innebär att regeringen nu måste planera inte bara för en fortsatt ökad intagning av aspiranter utan också för att det vid polishögskolan finns tillräcklig kapacitet och resurser för att utbilda ett större antal än de 600 som föreslagits för nästa budgetår. I samband därmed bör utredas om det är möjligt att utlokalisera delar av verksamheten vid polishögskolan till andra delar av landet. Här kan nämnas att även rikspolischefen och länspolismästaren i Stockholm nyligen föreslagit en ökad intagning till polishögskolan som en åtgärd att komma till rätta med det särskilt besvärliga personalläget i Stockholmsområdet. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motion Ju808 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Detta tillgodoser också i viss mån syftet bakom motionerna Ju805, Ju807, Ju810 och Ju822.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *antagningen av polisaspiranter*

att riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Ju805 i denna del (yrkande 4), 1988/89:Ju807 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 21), 1988/89:Ju810 i denna del (yrkande 3) och 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 1) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om behovet av en fortsatt ökad intagning av aspiranter till polishögskolan.

4. Anslag till statens kriminaltekniska laboratorium m.m. (mom. 10)

Karin Ahrland och Lars Sundin (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 7 som börjar med "Vad gäller" och slutar med "och So508" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar uppfattningen i motionerna Ju822 och So508 att användningen av DNA-teknik är ett värdefullt inslag i det kriminaltekniska arbetet vid laboratoriet och att det är viktigt att denna teknik kan vidareutvecklas och kunskapen i ämnet inom laboratoriet ökas. Även om det för närvarande pågår överväganden om den framtida organisationen av bl.a. den verksamhet som bedrivs vid kriminaltekniska laboratoriet anser utskottet – i likhet med rikspolisstyrelsen – att laboratoriet bör tillföras medel för två tjänster som biolog. Utskottet ställer sig således bakom yrkandet i motion Ju822 om att statens kriminaltekniska laboratorium skall anvisas ytterligare 361 000 kr. för utveckling av bl.a. DNA-tekniken vid laboratoriet. Detta tillgodoser också i viss mån yrkandena i motionerna Ju247 och So508.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *anslag till statens kriminaltekniska laboratorium, m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 3) samt med anledning av regeringens förslag och motionerna 1988/89:Ju247 och 1988/89:So508 till *Statens kriminaltekniska laboratorium* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 26 396 000 kr.

5. Anslag till lokala polisorganisationen, m.m. (mom. 11)

1988/89:JuU15

Jerry Martinger, Anders Andersson och Göran Ericsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Regeringens åtgärd" och slutar med "(yrkandena 1 och 2)" bort ha följande lydelse:

Regeringens åtgärd att tillfälligt ställa medel till förfogande för vissa administrativa förstärkningar ökar i någon utsträckning polismyndigheternas möjligheter att åt annan personal anförtro uppgifter som inte kräver den särskilda kompetens som följer med polisutbildningen. Åtgärden är emellertid inte tillräcklig för att verksamheten vid polisen varaktigt skall kunna bedrivas effektivare och därmed bidra till att det besvärliga personalläget förbättras. Utskottet tillstyrker därför nu ifrågavarande yrkanden i motionerna Ju225 (yrkande 1), Ju241 (yrkande 2), Ju805 (yrkandena 2 och 3) samt Ju810 (yrkandena 1 och 2) om medel för ytterligare 600 tjänster för administrativ personal. Därmed tillgodoses också syftet med yrkandet i motion Ju808 (yrkande 23).

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *anslag till lokala polisorganisationen, m.m.* att riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Ju225 i denna del (yrkande 1), 1988/89:Ju241 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju805 i denna del (yrkandena 2 och 3), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 23) och 1988/89:Ju810 i denna del (yrkandena 1 och 2) samt med anledning av regeringens förslag till *Lokala polisorganisationen* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag om 5 691 684 000 kr.

6. Anslag till lokala polisorganisationen, m.m. (mom. 11)

Ingbritt Irhammar och Anders Svärd (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Regeringens åtgärd" och slutar med "(yrkandena 1 och 2)" bort ha följande lydelse:

Regeringens åtgärd att ställa medel till förfogande för administrativa förstärkningar ökar i och för sig polismyndigheternas möjligheter att åt annan personal anförtro uppgifter som inte kräver den särskilda kompetens som följer med polisutbildningen. Åtgärden är emellertid inte tillräcklig för att verksamheten vid polisen skall kunna bedrivas effektivare och därmed bidra till att det besvärliga personalläget förbättras. Ytterligare åtgärder måste alltså enligt utskottets mening till för att frigöra polisiär personal från uppgifter av administrativ natur. Nya administrativa tjänster bör tillskapas och bibehållas även på lång sikt. Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med anledning av motion Ju808 (yrkande 23) som sin mening ge regeringen till känna. Detta tillgodoses också i viss mån yrkandena i motionerna Ju225 (yrkande 1), Ju241 (yrkande 2), Ju805 (yrkandena 2 och 3) samt Ju810 (yrkandena 1 och 2).

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

1988/89:JuU15

11. beträffande *anslag till lokala polisorganisationen, m.m.*
att riksdagen

dels med bifall till regeringens förslag till *Lokala polisorganisationen* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag om 5 591 684 000 kr.,

dels med anledning av motionerna 1988/89:Ju225 i denna del (yrkande 1), 1988/89:Ju241 i denna del (yrkande 2), 1988/89:Ju805 i denna del (yrkandena 2 och 3), 1988/89:Ju808 i denna del (yrkande 23) samt 1988/89:Ju810 i denna del (yrkandena 1 och 2) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om åtgärder för att frigöra polispersonal från administrativa uppgifter.

7. Anslag till utrustning m.m. för polisväsendet (mom. 16)

Karin Ahrland och Lars Sundin (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 15 som börjar med "Enligt utskottets" och slutar med "Ju822 (yrkande 2)" bort ha följande lydelse:

Regeringens förslag innebär ett betydande tillskott av medel för utrustning inom polisväsendet. Med hänsyn till den nuvarande utrustningsstandarden på olika håll inom polisen är tillskottet emellertid enligt utskottets mening inte tillräckligt. I enlighet med vad som föreslås i motion Ju822 (yrkande 2) anser utskottet därför att anslaget bör tillföras ytterligare 5 milj. kr.

dels att utskottets hemställan under 16 bort ha följande lydelse:

16. beträffande *anslag till utrustning m.m. för polisväsendet* att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ju822 i denna del (yrkande 2) och med anledning av regeringens förslag till *Utrustning m.m. för polisväsendet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 215 858 000 kr.